

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 12ης Οκτωβρίου 2023*

«Προδικαστική παραπομπή – Δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις – Σύμβαση εφαρμογής της συμφωνίας του Σένγκεν – Άρθρο 54 – Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Άρθρο 50 – Αρχή *ne bis in idem* – Εκτίμηση υπό το πρίσμα των πραγματικών περιστατικών τα οποία περιέχονται στο σκεπτικό της δικαστικής αποφάσεως – Εκτίμηση υπό το πρίσμα των πραγματικών περιστατικών τα οποία εξετάστηκαν μεν στο πλαίσιο ποινικής έρευνας, αλλά παραλήφθηκαν στο κατηγορητήριο – Έννοια των “ίδιων πραγματικών περιστατικών”»

Στην υπόθεση C-726/21,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το *Županijski sud u Puli-Pola* (επαρχιακό δικαστήριο της Pula, Κροατία) με απόφαση της 24ης Νοεμβρίου 2021, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 30 Νοεμβρίου 2021, στο πλαίσιο της ποινικής δίκης κατά των

GR,

HS,

IT,

παρισταμένης της:

Županijsko državno odvjetništvo u Puli-Pola,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Arabadžien, πρόεδρο τμήματος, T. von Danwitz, P. G. Xuereb (εισηγητή), A. Kumin και I. Ziemele, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: N. Αιμιλίου

γραμματέας: M. Longar, διοικητικός υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ’ ακροατηρίου συζητήσεως της 11ης Ιανουαρίου 2023,

* Γλώσσα διαδικασίας: η κροατική.

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η GR, εκπροσωπούμενη από τους J. Grlić, odvjetnik, και B. Wiesinger, Rechtsanwalt,
- ο HS, εκπροσωπούμενος από την V. Drenški-Lasan, odvjetnica,
- η Županijsko državno odvjetništvo u Puli-Pola, εκπροσωπούμενη από τον E. Putigna, odvjetnik,
- η Κροατική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Vidović Mesarek,
- η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον A. Posch, την J. Schmoll και τον F. Zeder,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους H. Dockry, M. Mataija και M. Wasmeier,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 23ης Μαρτίου 2023,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 54 της Συμβάσεως εφαρμογής της συμφωνίας του Σένγκεν, της 14ης Ιουνίου 1985, μεταξύ των κυβερνήσεων των κρατών της Οικονομικής Ένωσης Μπενελούξ, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Γαλλικής Δημοκρατίας, σχετικά με τη σταδιακή κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα (ΕΕ 2000, L 239, σ. 19), η οποία υπεγράφη στο Σένγκεν στις 19 Ιουνίου 1990 και τέθηκε σε εφαρμογή στις 26 Μαρτίου 1995 (στο εξής: ΣΕΣΣ), καθώς και του άρθρου 50 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας που κινήθηκε εις βάρος των GR, HS και IT οι οποίοι κατηγορούνται για τέλεση, ή ηθική αυτουργία ή συνέργεια στην τέλεση, στην Κροατία, πράξεων που χαρακτηρίζονται ως απιστία στο πλαίσιο εμπορικών συναλλαγών.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

Η ΣΕΣΣ

- 3 Η ΣΕΣΣ συνήφθη προκειμένου να διασφαλισθεί η εφαρμογή της συμφωνίας μεταξύ των κυβερνήσεων των κρατών της Οικονομικής Ένωσης Μπενελούξ, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Γαλλικής Δημοκρατίας, σχετικά με τη σταδιακή κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα, η οποία υπεγράφη στο Σένγκεν στις 14 Ιουνίου 1985 (ΕΕ 2000, L 239, σ. 13).

- 4 Το άρθρο 54 της ΣΕΣΣ περιλαμβάνεται στο κεφάλαιο 3 το οποίο φέρει τον τίτλο «Εφαρμογή της αρχής ne bis in idem». Το άρθρο αυτό προβλέπει τα εξής:

«Όποιος [δικάστηκε] αμετάκλητα από ένα συμβαλλόμενο μέρος δεν μπορεί να διωχθεί από ένα άλλο συμβαλλόμενο μέρος για τα ίδια πραγματικά περιστατικά, υπό τον όρον όμως ότι, σε περίπτωση καταδίκης, η ποινή έχει ήδη εκτιθεί ή εκτίεται ή δεν μπορεί πλέον να εκτιθεί σύμφωνα με τους νόμους του συμβαλλομένου μέρους που επέβαλε την καταδίκη.»

- 5 Το άρθρο 57, παράγραφοι 1 και 2, της ΣΕΣΣ ορίζει τα εξής:

«1. Όταν κάποιος κατηγορείται για μια αξιόποινη πράξη από ένα συμβαλλόμενο μέρος και οι αρμόδιες αρχές αυτού του μέρους έχουν λόγους να πιστεύουν ότι η κατηγορία αφορά τα ίδια πραγματικά περιστατικά για τα οποία δικάστηκε ήδη αμετάκλητα από ένα άλλο συμβαλλόμενο μέρος, οι αρχές αυτές θα ζητήσουν, εάν το θεωρούν αναγκαίο, τις κατάλληλες πληροφορίες από τις αρμόδιες αρχές του συμβαλλομένου μέρους, στο έδαφος του οποίου έχει ήδη εκδοθεί μια απόφαση.

2. Οι ζητούμενες πληροφορίες θα χορηγούνται όσο το δυνατόν συντομότερα και λαμβάνονται υπόψη περαιτέρω κατά την εκκρεμή διαδικασία.»

Το κροατικό δίκαιο

- 6 Το άρθρο 31, παράγραφος 2, του Ustav Republike Hrvatske (Συντάγματος της Δημοκρατίας της Κροατίας) ορίζει τα εξής:

«Κανείς δεν μπορεί να δικασθεί εκ νέου ούτε μπορεί να ασκηθεί εις βάρος του ποινική δίωξη για πράξη για την οποία έχει αθωωθεί ή καταδικασθεί με νομίμως εκδοθείσα αμετάκλητη δικαστική απόφαση.»

- 7 Κατά το άρθρο 246, παράγραφοι 1 και 2, του Kazneni zakon (ποινικού κώδικα), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως της κύριας δίκης, η απιστία στο πλαίσιο εμπορικών συναλλαγών συνιστά ποινικό αδίκημα οικονομικού χαρακτήρα.

- 8 Το άρθρο 12, παράγραφος 1, του Zakon o kaznenom postupku (κώδικα ποινικής δικονομίας) ορίζει τα εξής:

«Κανείς δεν μπορεί να διωχθεί ποινικά εκ νέου για πράξη για την οποία έχει ήδη δικασθεί και για την οποία έχει εκδοθεί αμετάκλητη δικαστική απόφαση.»

Το αυστριακό δίκαιο

- 9 Το άρθρο 190 του Strafprozessordnung (κώδικα ποινικής δικονομίας, στο εξής: αυστριακός κώδικας ποινικής δικονομίας) προβλέπει τα εξής:

«Η εισαγγελική αρχή απέχει από την άσκηση ποινικής δίωξεως και παύει την έρευνα στο μέτρο που:

1. το αδίκημα για το οποίο διεξάγεται η έρευνα δεν επισύρει δικαστική κύρωση ή εάν η συνέχιση της ποινικής δίωξεως κατά του ενδιαφερομένου είναι απαράδεκτη για νομικούς λόγους ή εάν

2. δεν υφίσταται καμία πραγματική βάση για τη συνέχιση της διώξεως κατά του ενδιαφερομένου.»

10 Το άρθρο 193, παράγραφος 2, του αυστριακού κώδικα ποινικής δικονομίας ορίζει τα εξής:

«Η εισαγγελική αρχή μπορεί να συνεχίσει έρευνα που έχει παύσει δυνάμει του άρθρου 190 ή 191, υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχει παραγραφεί το αξιόποινο και ότι:

1. δεν έχει λάβει χώρα εξέταση του ενδιαφερομένου σχετικά με το αδίκημα αυτό (άρθρα 164 και 165) και δεν έχει ασκηθεί εναντίον του καταναγκασμός, ή ότι

2. ανέκυσαν ή κατέστησαν γνωστά νέα πραγματικά περιστατικά ή αποδεικτικά στοιχεία τα οποία, εξεταζόμενα μεμονωμένα ή από κοινού με άλλα αποτελέσματα της διαδικασίας, δύνανται να αποτελέσουν επαρκή βάση για την καταδίκη του ενδιαφερομένου ή τις περαιτέρω ενέργειες κατά τα οριζόμενα στο κεφάλαιο 11.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

11 Κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως της κύριας δίκης, η GR ήταν μέλος του συμβουλίου διαχείρισεως της Skiper Hoteli d.o.o. και της Interco Umag d.o.o., Umag (στο εξής: Interco), νυν INTER Consulting d.o.o. Είχε επίσης την ιδιότητα της εταίρου της Rezidencija Skiper d.o.o. και κατείχε εταιρικά μερίδια στην Alterius d.o.o. Ο δε HS ήταν πρόεδρος του συμβουλίου διαχείρισεως της Interco και κατείχε επίσης εταιρικά μερίδια στην Alterius, ενώ ο IT πραγματοποιούσε εκτιμήσεις της αξίας ακινήτων.

12 Στις 28 Σεπτεμβρίου 2015 η Županijsko državno odvjetništvo u Puli (εισαγγελία της Pula, Κροατία, στο εξής: εισαγγελία της Pula) συνέταξε κατηγορητήριο κατά των GR, HS, IT και της Interco (στο εξής: κροατικό κατηγορητήριο). Βάσει του κατηγορητηρίου αυτού, κατηγορούντο, αφενός, η GR και η Interco για το αδίκημα της απιστίας στο πλαίσιο εμπορικών συναλλαγών, κατά την έννοια του άρθρου 246, παράγραφοι 1 και 2, του κροατικού ποινικού κώδικα, ως είχε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης, και, αφετέρου, ο HS και ο IT για ηθική αυτουργία ο πρώτος και συνέργεια ο δεύτερος στην τέλεση του αδικήματος αυτού.

13 Από το κροατικό κατηγορητήριο, όπως παρατίθεται στην αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, προκύπτει ότι, μεταξύ των μηνών Δεκεμβρίου 2004 και Ιουνίου 2006, η GR και ο HS προέβησαν σε ενέργειες προκειμένου η Interco να αγοράσει ακίνητα ευρισκόμενα σε διάφορα όμορα μεταξύ τους γεωτεμάχια εντός του Δήμου Savudrija (Κροατία), όπου η Skiper Hoteli σχεδίαζε να υλοποιήσει έργο κατασκευής τουριστικών καταλυμάτων. Εν συνεχεία, τα ίδια αυτά πρόσωπα φρόντισαν ώστε η Skiper Hoteli να εξαγοράσει τα εν λόγω ακίνητα σε τιμή σαφώς υψηλότερη από εκείνη της αγοράς, ούτως ώστε η Interco να αποκομίσει παράνομο όφελος εις βάρος της Skiper Hoteli.

14 Στο κροατικό κατηγορητήριο αναφέρεται επιπλέον ότι, μεταξύ των μηνών Νοεμβρίου 2004 και Νοεμβρίου 2005, η GR και ο HS ενήργησαν επίσης ούτως ώστε η GR και άλλες εταιρίες τις οποίες αυτή εκπροσωπούσε να πωλήσουν στη Skiper Hoteli, σε τιμή σαφώς υψηλότερη από εκείνη που ανταποκρινόταν στην πραγματική τους αξία, τα εταιρικά μερίδια που κατείχαν η GR και οι άλλες αυτές εταιρίες στην Alterius, καθώς η αρχική εισφορά ενεργητικού στην τελευταία αυτή εταιρία συνίστατο σε ακίνητα ανεγερθέντα σε όμορα γεωτεμάχια κείμενα εντός του Δήμου

Savdrija. Προς τούτο, η GR και ο HS φρόντισαν να διενεργηθεί, με τη μεσολάβηση της Rezidencija Skiper και με τη συνέργεια του IT, εκτίμηση η οποία προσδιόριζε την αξία των οικείων ακινήτων σε επίπεδο υψηλότερο του πραγματικού.

- 15 Το κροατικό κατηγορητήριο επικυρώθηκε με απόφαση της 5ης Μαΐου 2016 του ποινικού τμήματος του αιτούντος δικαστηρίου, του Županijski sud u Puli (επαρχιακού δικαστηρίου της Pula, Κροατία).
- 16 Όσον αφορά ποινική διαδικασία που υποστηρίζεται ότι κινήθηκε στην Αυστρία για τις ίδιες πράξεις, το αιτούν δικαστήριο αναφέρει ότι οι αυστριακές ποινικές αρχές είχαν πράγματι ασκήσει ποινική δίωξη κατά δύο πρώην μελών του διοικητικού συμβουλίου της Hypo Alpe Adria Bank International AG (στο εξής: Hypo Alpe Adria Bank), τραπεζικού ιδρύματος ευρισκόμενου στην Αυστρία, καθώς και κατά των GR και HS ως συνεργών των δύο πρώην μελών του διοικητικού συμβουλίου. Σύμφωνα με το κατηγορητήριο το οποίο συνέταξε η Staatsanwaltschaft Klagenfurt (εισαγγελία του Klagenfurt, Αυστρία) και το οποίο υποβλήθηκε ενώπιον του Landesgericht Klagenfurt (περιφερειακού δικαστηρίου του Klagenfurt, Αυστρία) στις 9 Ιανουαρίου 2015 (στο εξής: αυστριακό κατηγορητήριο), τα εν λόγω πρώην μέλη του διοικητικού συμβουλίου κατηγορήθηκαν για απιστία, κατά την έννοια του Strafgesetzbuch (ποινικού κώδικα), επειδή ενέκριναν, μεταξύ των μηνών Σεπτεμβρίου 2002 και Ιουλίου 2005, τη χορήγηση στη Rezidencija Skiper και στη Skiper Hoteli δανείων συνολικού ποσού 105 εκατομμυρίων ευρώ τουλάχιστον, χωρίς ούτε να έχουν τηρηθεί οι απαιτήσεις περί εισφοράς επαρκών ιδίων κεφαλαίων και περί ελέγχου της χρήσεως των κεφαλαίων ούτε να έχουν ληφθεί υπόψη, αφενός, η απουσία έγγραφης τεκμηριώσεως σχετικά με την υλοποίηση των έργων για τα οποία χορηγήθηκαν τα συγκεκριμένα δάνεια και, αφετέρου, η έλλειψη τόσο επαρκών εγγυήσεων για την αποπληρωμή τους όσο και επαρκούς ικανότητας των οικείων εταιριών προς αποπληρωμή. Επιπλέον, η GR και ο HS κατηγορήθηκαν ότι, ζητώντας τη χορήγηση των εν λόγω δανείων, παρακίνησαν τα ως άνω πρώην μέλη του διοικητικού συμβουλίου να τελέσουν το προσαπτόμενο αδίκημα ή συνέργησαν στην τέλεσή του.
- 17 Κατόπιν αιτήσεως του HS, η εισαγγελία του Klagenfurt επιβεβαίωσε περαιτέρω, με έγγραφο της 16ης Ιουλίου 2015 απευθυνόμενο στους δικηγόρους του, ότι, όσον αφορά τις διώξεις που κινήθηκαν εις βάρος της GR και του HS, το αυστριακό κατηγορητήριο κάλυπτε επίσης την πώληση ακινήτων στη Skiper Hoteli μέσω της Alterius έναντι υπερβολικά υψηλού τιμήματος, καθώς και την ύποπτη καταβολή εξόδων διαχειρίσεως του έργου.
- 18 Με απόφαση του Landesgericht Klagenfurt (περιφερειακού δικαστηρίου του Klagenfurt), η οποία εκδόθηκε στις 3 Νοεμβρίου 2016 (στο εξής: αυστριακή αμετάκλητη απόφαση), τα δύο πρώην μέλη του διοικητικού συμβουλίου της Hypo Alpe Adria Bank κρίθηκαν εν μέρει ένοχα για τις αποδιδόμενες κατηγορίες και καταδικάστηκαν για την έγκριση ενός εκ των δανείων που είχαν χορηγηθεί στη Skiper Hoteli, ύψους άνω των 70 εκατομμυρίων ευρώ (στο εξής: επίμαχο δάνειο). Αντιθέτως, η GR και ο HS αθώωθηκαν ως προς την κατηγορία για ηθική αυτουργία ή συνέργεια, αντιστοίχως, στην τέλεση των ποινικών αδικημάτων για τα οποία κατηγορούντο τα πρώην μέλη του διοικητικού συμβουλίου της Hypo Alpe Adria Bank. Η ανωτέρω απόφαση κατέστη αμετάκλητη μετά την απόρριψη, στις 4 Μαρτίου 2019, της αναίρεσεως που ασκήθηκε κατ' αυτής ενώπιον του Oberster Gerichtshof (Ανωτάτου Δικαστηρίου, Αυστρία).
- 19 Επιπλέον, το αιτούν δικαστήριο αναφέρει ότι η εισαγγελία της Pula, η οποία είχε επίσης επιληφθεί και άλλων ποινικών αδικημάτων σε σχέση με την Hypo Alpe Adria Bank, ζήτησε επανειλημμένως, κατά τη διάρκεια του 2014, από την εισαγγελία του Klagenfurt να ελέγξει αν διεξήγε στην Αυστρία διαδικασία παράλληλη με εκείνη που είχε κινήσει στην Κροατία. Βάσει των

πληροφοριών που παρέσχε η εισαγγελία του Klagenfurt, οι οποίες ταυτίζονται, κατ' ουσίαν, με εκείνες που περιλήφθηκαν εν συνεχεία στην κατηγορία που απαγγέλθηκε με το αυστριακό κατηγορητήριο, η εισαγγελία της Pula έκρινε ότι τα πραγματικά περιστατικά που εξετάστηκαν από την εισαγγελία του Klagenfurt και από το Landesgericht Klagenfurt (περιφερειακό δικαστήριο του Klagenfurt) δεν ασκούσαν νομικώς επιρροή ως προς τον χαρακτηρισμό της αξιόποινης πράξεως την οποία αφορά η ποινική διαδικασία της κύριας δίκης, δεν συνδέονταν με τα πραγματικά περιστατικά που περιγράφονταν στο κροατικό κατηγορητήριο και, ως εκ τούτου, δεν έπρεπε να θεωρηθούν ότι έχουν ήδη κριθεί δικαστικώς.

- 20 Το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει ότι, σύμφωνα με τη νομολογία των κροατικών δικαστηρίων, μόνον τα πραγματικά περιστατικά που περιλαμβάνονται στο διατακτικό των διαδικαστικών πράξεων, όπως οι διατάξεις περί απαγγελίας κατηγορίας, οι διατάξεις περί παύσεως της ποινικής διώξεως, τα κατηγορητήρια και οι δικαστικές αποφάσεις, έχουν κριθεί αμετακλήτως. Κατά συνέπεια, στο πλαίσιο της εφαρμογής της αρχής *ne bis in idem*, συγκρίνονται μόνον τα πραγματικά περιστατικά που μνημονεύονται στο διατακτικό των εν λόγω διαδικαστικών πράξεων.
- 21 Στο πλαίσιο αυτό, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι θα μπορούσε να υφίσταται, όσον αφορά την GR και τον HS, «άρρηκτος σύνδεσμος ως προς την ουσία, τον χώρο και τον χρόνο» μεταξύ, αφενός, των πραγματικών περιστατικών που περιλαμβάνονται στην κατηγορία που απαγγέλθηκε με το κροατικό κατηγορητήριο και, αφετέρου, των πραγματικών περιστατικών που περιλαμβάνονται στην κατηγορία που απαγγέλθηκε με το αυστριακό κατηγορητήριο, εκείνων που μνημονεύονται στο διατακτικό και στο σκεπτικό της αυστριακής αμετάκλητης απόφασεως, καθώς και εκείνων για τα οποία διεξήγαγε έρευνα η εισαγγελία του Klagenfurt όσον αφορά ιδίως την GR και τον HS, και τα οποία εν συνεχεία δεν περιελήφθησαν στο αυστριακό κατηγορητήριο.
- 22 Κατ' αρχάς, όσον αφορά την ουσιαστική ταυτότητα των πραγματικών αυτών περιστατικών, το αιτούν δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η αυστριακή αμετάκλητη απόφαση απήλλαξε τον HS από την κατηγορία σύμφωνα με την οποία, κατά την περίοδο από τις αρχές του 2002 έως τις αρχές Ιουλίου του 2005, διά των επανειλημμένων αιτημάτων για τη χορήγηση δανείων και της υποβολής σχετικού φακέλου, παρακίνησε τα δύο πρώην μέλη του διοικητικού συμβουλίου της Hypo Alpe Adria Bank να διαπράξουν ορισμένα αδικήματα, ειδικότερα, το αδίκημα της χορηγήσεως του επίμαχου δανείου, χωρίς επαρκή φάκελο έργου και χωρίς πρόβλεψη της ικανότητας αποπληρωμής του δανείου, ενώ η GR απηλλάγη από την κατηγορία της συνέργειας, κατά το χρονικό διάστημα από τις 9 Αυγούστου 2003 έως τις αρχές Ιουλίου του 2005, στη διάπραξη των αδικημάτων από τα ίδια πρόσωπα καθόσον, ως διευθύντρια της Rezidencija Skiper και της Skiper Hoteli, είχε ζητήσει τη χορήγηση δανείων, συμπεριλαμβανομένου του επίμαχου δανείου, διεξάγοντας τις σχετικές διαπραγματεύσεις, είχε υποβάλει τον φάκελο πιστώσεως και είχε υπογράψει τις δανειακές συμβάσεις, όπερ προκάλεσε τη ζημία που υπέστη η Hypo Alpe Adria Bank. Συναφώς, από το σκεπτικό της αυστριακής αμετάκλητης αποφάσεως προκύπτει ότι η Skiper Hoteli χρησιμοποίησε το επίμαχο δάνειο για την απόκτηση αγαθών και εταιρικών μεριδίων σε τιμές σαφώς υψηλότερες από τις τιμές της αγοράς.
- 23 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι οι περιστάσεις αυτές, οι οποίες περιλαμβάνονται στο διατακτικό και στο σκεπτικό της αυστριακής αμετάκλητης αποφάσεως, πρέπει να συσχετισθούν με την έρευνα την οποία διεξήγαγε η εισαγγελία του Klagenfurt κατά της GR και του HS και η οποία αφορούσε άλλες πράξεις από εκείνες οι οποίες αποτελούν το αντικείμενο του αυστριακού κατηγορητηρίου και για τις οποίες οι GR και HS αθώωθηκαν με την εν λόγω απόφαση. Συγκεκριμένα, δεδομένου ότι τα εν λόγω πραγματικά περιστατικά είναι πανομοιότυπα με εκείνα που περιλαμβάνονται στο κροατικό κατηγορητήριο, η εισαγγελία του Klagenfurt εξέτασε αν για

τα επίμαχα ακίνητα και εταιρικά μερίδια, τα οποία αγοράστηκαν μέσω του επίμαχου δανείου, καταβλήθηκε υπερβολικά υψηλό τίμημα κατά την υλοποίηση του σχεδιαζόμενου από τη Skipper Hoteli κατασκευαστικού έργου.

- 24 Ως εκ τούτου, η εισαγγελία του Klagenfurt διεξήγαγε έρευνα σχετικά με τις περιστάσεις αυτές, αλλά έπαυσε την έρευνα όσον αφορά την GR και τον HS. Συναφώς, η εισαγγελία του Klagenfurt περιορίστηκε να τους ενημερώσει, μέσω κοινοποιήσεως, ότι η ποινική έρευνα σχετικά με την «υπόθεση Skipper» είχε παύσει, ως προς αυτούς, βάσει του άρθρου 190, σημείο 2, του αυστριακού κώδικα ποινικής δικονομίας, για το αδίκημα της απιστίας που προβλέπει το άρθρο 153, παράγραφος 1 και παράγραφος 2, του αυστριακού ποινικού κώδικα, στο μέτρο που το αδίκημα αυτό δεν περιλαμβανόταν στο αυστριακό κατηγορητήριο, και δη ελλείπει επαρκών αποδεικτικών στοιχείων, ιδίως ως προς την πρόθεση προκλήσεως ζημίας, ή ελλείπει επαρκών συγκεκριμένων αποδεικτικών στοιχείων για αξιόποινη συμπεριφορά. Ως εκ τούτου, η εισαγγελία του Klagenfurt έπαυσε την έρευνα επί τη βάση πραγματικών περιστατικών που δεν εξειδικεύονται στο διατακτικό της αυστριακής αμετάκλητης αποφάσεως.
- 25 Εν συνεχεία, όσον αφορά την ύπαρξη χρονικής σχέσεως μεταξύ των πραγματικών περιστατικών που μνημονεύονται στη σκέψη 22 της παρούσας αποφάσεως, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι οι ημερομηνίες κατά τις οποίες έλαβαν χώρα, αφενός, η χορήγηση του επίμαχου δανείου και, αφετέρου, οι τελεσθείσες στην Κροατία πράξεις συμπίπτουν εν μέρει, στο μέτρο που, κατά το διατακτικό της αυστριακής αμετάκλητης αποφάσεως, η αξιόποινη πράξη, για την οποία αθώωθηκαν η GR και ο HS, είχε διαπραχθεί κατά την περίοδο από το 2002 έως τον Ιούλιο του 2005, ενώ τα πραγματικά περιστατικά που περιλαμβάνονται στο κροατικό κατηγορητήριο αφορούν τα έτη 2004 έως 2006. Η χρονική αυτή αλληλεπικάλυψη εξηγείται από το γεγονός ότι η χορήγηση του επίμαχου δανείου προηγήθηκε κατ' ανάγκη των πράξεων που τελέσθηκαν στην Κροατία. Πράγματι, άνευ του συγκεκριμένου δανείου, δεν θα ήταν δυνατή η αγορά στην Κροατία ακινήτων και εταιρικών μεριδίων από τη Skipper Hoteli.
- 26 Τέλος, ο σύνδεσμος μεταξύ των εν λόγω πραγματικών περιστατικών ως προς τον χώρο αποδεικνύεται από το γεγονός ότι η αυστριακή αμετάκλητη απόφαση ανέφερε ότι το επίμαχο δάνειο προοριζόταν για την αγορά, στην Κροατία, ακινήτων και εταιρικών μεριδίων για την υλοποίηση, επίσης στην Κροατία, του σχεδιαζόμενου από τη Skipper Hoteli κατασκευαστικού έργου.
- 27 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Županijski sud u Puli-Pola (επαρχιακό δικαστήριο της Pula) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Για να κριθεί κατά πόσον συντρέχει περίπτωση παραβίασης της αρχής *ne bis in idem*, μπορούν τα πραγματικά περιστατικά που παρατίθενται στην κατηγορία που απαγγέλθηκε με το [κροατικό] κατηγορητήριο να συγκριθούν μόνον με τα βασικά πραγματικά περιστατικά που παρατίθενται στην κατηγορία που απαγγέλθηκε με το [αυστριακό] κατηγορητήριο και στο διατακτικό της [αυστριακής αμετάκλητης] αποφάσεως,

ή μπορούν τα πραγματικά περιστατικά που παρατίθενται στην κατηγορία που απαγγέλθηκε με το [κροατικό] κατηγορητήριο να συγκριθούν επίσης και με τα πραγματικά περιστατικά που παρατίθενται στο σκεπτικό της [αυστριακής αμετάκλητης] αποφάσεως καθώς και με εκείνα που αποτελούσαν το αντικείμενο προκαταρκτικής έρευνας την οποία είχε κινήσει η εισαγγελία του

Klagenfurt κατά διαφόρων προσώπων, και ειδικότερα της GR και του HS, εν συνεχεία όμως παραλείφθηκαν από το [αυστριακό] κατηγορητήριο (και δεν παρατέθηκαν στη συγκεκριμένη κατηγορία);»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

Επί του παραδεκτού

- 28 Η Αυστριακή Κυβέρνηση προβάλλει ένσταση απαραδέκτου της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως για τον λόγο ότι το υποβληθέν ερώτημα είναι αλυσιτελές για την έκβαση της διαφοράς της κύριας δίκης και έχει υποθετικό χαρακτήρα.
- 29 Η Αυστριακή κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η ποινική διαδικασία στην Αυστρία και η εκκρεμής ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου ποινική διαδικασία δεν στηρίζονται στα «ίδια πραγματικά περιστατικά», κατά την έννοια του άρθρου 54 της ΣΕΣΣ, και τούτο ανεξαρτήτως του κατά πόσον αντικείμενο της συγκρίσεως πρέπει να αποτελέσουν μόνον η απαγγελθείσα με το αυστριακό κατηγορητήριο κατηγορία ή το διατακτικό της αυστριακής αμετάκλητης αποφάσεως ή κατά πόσον πρέπει να διενεργηθεί πληρέστερη εξέταση στο πλαίσιο της οποίας να συνεκτιμηθεί και το σκεπτικό της ανωτέρω αποφάσεως και, ενδεχομένως, το περιεχόμενο της ποινικής έρευνας που κατέληξε στην έκδοσή της.
- 30 Συγκεκριμένα, από τη σύγκριση της κατηγορίας που απαγγέλθηκε με το αυστριακό κατηγορητήριο, αφενός, και της κατηγορίας που απαγγέλθηκε με το κροατικό κατηγορητήριο, αφετέρου, προκύπτει ότι οι ποινικές διαδικασίες που κινήθηκαν στην Αυστρία και στην Κροατία έχουν διαφορετικό αντικείμενο και αφορούν διαφορετικά θύματα. Η ανωτέρω διαπίστωση επιβεβαιώνεται επίσης από τη σύγκριση του κροατικού κατηγορητηρίου με το σκεπτικό της αυστριακής αμετάκλητης αποφάσεως και τις έρευνες της εισαγγελίας του Klagenfurt σε άλλες ποινικές διαδικασίες.
- 31 Ειδικότερα, η Αυστριακή Κυβέρνηση εκτιμά ότι αντικείμενο της ποινικής διαδικασίας που κινήθηκε στην Αυστρία ήταν η ποινική ευθύνη της GR και του HS σε σχέση με την περιουσιακή ζημία που προκλήθηκε στην Hypo Alpe Adria Bank από τη χορήγηση δανείων μη δυνάμενων να εξυπηρετηθούν, ενώ αντικείμενο της ποινικής διαδικασίας που κινήθηκε στην Κροατία είναι η ποινική ευθύνη της GR και του HS όσον αφορά την περιουσιακή ζημία που φέρεται να προκλήθηκε στη Skipper Hoteli από την αγορά, σε τίμημα το οποίο φέρεται να ήταν υπερβολικό, ακινήτων και εταιρικών μεριδίων εταιριών που κατείχαν ακίνητα. Περαιτέρω, κατά την Αυστριακή Κυβέρνηση, η ποινική διαδικασία που κινήθηκε στην Αυστρία δεν μπορούσε να αφορά τις ενδεχόμενες πράξεις της GR έναντι της Skipper Hoteli, ελλείψει δικαιοδοσίας των αυστριακών αρχών συναφώς, δεδομένου ότι η GR είναι υπήκοος και κάτοικος Κροατίας, η δε Skipper Hoteli είναι εταιρία εγγεγραμμένη στα μητρώα εταιριών της Κροατίας.
- 32 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, στο πλαίσιο της κατά το άρθρο 267 ΣΛΕΕ συνεργασίας μεταξύ του Δικαστηρίου και των εθνικών δικαστηρίων, απόκειται αποκλειστικώς στο εθνικό δικαστήριο, το οποίο έχει επιληφθεί της διαφοράς και φέρει την ευθύνη της μέλλουσας να εκδοθεί δικαστικής αποφάσεως, να εκτιμήσει, με γνώμονα τις ιδιαιτερότητες της υποθέσεως, τόσο την αναγκαιότητα της προδικαστικής αποφάσεως για την έκδοση της δίκης του αποφάσεως όσο και τη λυσιτέλεια των ερωτημάτων που υποβάλλει στο Δικαστήριο. Επομένως, εφόσον τα υποβληθέντα ερωτήματα αφορούν την ερμηνεία του δικαίου

της Ένωσης, το Δικαστήριο υποχρεούται κατ' αρχήν να αποφανθεί (απόφαση της 4ης Ιουνίου 2020, Kancelaria Medius, C-495/19, EU:C:2020:431, σκέψη 21 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 33 Κατά συνέπεια, τα σχετικά με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ερωτήματα που υποβάλλονται από το εθνικό δικαστήριο, εντός του πραγματικού και κανονιστικού πλαισίου το οποίο αυτό προσδιορίζει με δική του ευθύνη και του οποίου την ακρίβεια δεν είναι αρμόδιο να ελέγξει το Δικαστήριο, θεωρούνται κατά τεκμήριο λυσιτελή. Το Δικαστήριο μπορεί να απορρίψει αίτηση εθνικού δικαστηρίου για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως μόνον όταν είναι πρόδηλο ότι η ζητούμενη ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ουδεμία σχέση έχει με το υποστατό ή το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης, όταν το πρόβλημα είναι υποθετικής φύσεως ή ακόμη όταν το Δικαστήριο δεν έχει στη διάθεσή του τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που του είναι αναγκαία για να δώσει χρήσιμη απάντηση στα υποβληθέντα ερωτήματα (απόφαση της 4ης Ιουνίου 2020, Kancelaria Medius, C-495/19, EU:C:2020:431, σκέψη 22 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 34 Επιπλέον, το Δικαστήριο οφείλει να λαμβάνει υπόψη, στο πλαίσιο της κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ των δικαστηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των εθνικών δικαστηρίων, το πραγματικό και νομοθετικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσονται τα προδικαστικά ερωτήματα όπως το εξειδικεύει η απόφαση περί παραπομπής. Επομένως, όποιες και αν είναι οι επικρίσεις που διατυπώνει η Αυστριακή Κυβέρνηση όσον αφορά τις εκτιμήσεις του αιτούντος δικαστηρίου περί των πραγματικών περιστατικών, η εξέταση της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως πρέπει να πραγματοποιηθεί βάσει των ως άνω εκτιμήσεων (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 7ης Απριλίου 2022, CaixaBank, C-385/20, EU:C:2022:278, σκέψη 38 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 35 Εν προκειμένω, το αιτούν δικαστήριο εκκινεί από την πραγματική παραδοχή ότι δεν αποκλείεται να υφίσταται, όσον αφορά την GR και τον HS, άρρηκτος σύνδεσμος ως προς την ουσία, τον χώρο και τον χρόνο μεταξύ των πραγματικών περιστατικών που περιλαμβάνονται στην κατηγορία που απαγγέλθηκε με το κροατικό κατηγορητήριο, των πραγματικών περιστατικών που περιλαμβάνονται στην κατηγορία που απαγγέλθηκε με το αυστριακό κατηγορητήριο και εκείνων που περιλαμβάνονται στο διατακτικό και στο σκεπτικό της αυστριακής αμετάκλητης αποφάσεως, καθώς και εκείνων για τα οποία η εισαγγελία του Klagenfurt διεξήγαγε έρευνα έναντι, μεταξύ άλλων, της GR και του HS, και τα οποία εν συνεχεία δεν περιελήφθησαν στο αυστριακό κατηγορητήριο.
- 36 Εξάλλου, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι το ζήτημα της συνεκτιμήσεως ή μη των πραγματικών περιστατικών που μνημονεύονται στο σκεπτικό της αυστριακής αμετάκλητης αποφάσεως καθώς και εκείνων τα οποία αφορούσε η διεξαχθείσα από την εισαγγελία του Klagenfurt έρευνα σε σχέση με την GR και τον HS, τα οποία εν συνεχεία παραλείφθηκαν από το αυστριακό κατηγορητήριο, είναι καθοριστικό προκειμένου να εξεταστεί κατά πόσον υφίσταται «άρρηκτος σύνδεσμος ως προς την ουσία, τον χώρο και τον χρόνο» για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 54 της ΣΕΕΣΣ. Ως εκ τούτου, η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δεν είναι υποθετική.
- 37 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως είναι παραδεκτή.

Επί της ουσίας

- 38 Συναφώς, υπενθυμίζεται ευθύς εξαρχής ότι η αρχή *ne bis in idem* συνιστά θεμελιώδη αρχή του δικαίου της Ένωσης, η οποία κατοχυρώνεται πλέον στο άρθρο 50 του Χάρτη [απόφαση της 28ης Οκτωβρίου 2022, *Generalstaatsanwaltschaft München* (Εκδοση και αρχή *ne bis in idem*), C-435/22 PPU, EU:C:2022:852, σκέψη 64 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 39 Επιπλέον, η αρχή αυτή, η οποία κατοχυρώνεται και στο άρθρο 54 της ΣΕΣΣ, απορρέει από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών. Επομένως, το εν λόγω άρθρο πρέπει να ερμηνεύεται υπό το πρίσμα του άρθρου 50 του Χάρτη, του οποίου διασφαλίζει το ουσιώδες περιεχόμενο [απόφαση της 28ης Οκτωβρίου 2022, *Generalstaatsanwaltschaft München* (Εκδοση και αρχή *ne bis in idem*), C-435/22 PPU, EU:C:2022:852, σκέψη 65 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 40 Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, με το προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν το άρθρο 54 της ΣΕΣΣ, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα του άρθρου 50 του Χάρτη, έχει την έννοια ότι στο πλαίσιο της εκτιμήσεως της τηρήσεως της αρχής *ne bis in idem*, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη μόνον τα πραγματικά περιστατικά που μνημονεύονται στην κατηγορία που απαγγέλθηκε με το κατηγορητήριο το οποίο εξέδωσαν οι αρμόδιες αρχές άλλου κράτους μέλους καθώς και στο διατακτικό της αμετάκλητης αποφάσεως που εκδόθηκε στο κράτος αυτό ή αν πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη όλα τα πραγματικά περιστατικά που μνημονεύονται στο σκεπτικό της εν λόγω αποφάσεως, συμπεριλαμβανομένων εκείνων τα οποία αφορούσε μεν η ανακριτική διαδικασία, αλλά τα οποία δεν περιελήφθησαν στο κατηγορητήριο.
- 41 Λαμβανομένων υπόψη των αμφιβολιών που εξέφρασε το αιτούν δικαστήριο και οι οποίες εκτίθενται στις σκέψεις 20 έως 26 της παρούσας αποφάσεως, πρέπει, κατ' αρχάς, να ερμηνευθούν οι προϋποθέσεις του άρθρου 54 της ΣΕΣΣ και, στη συνέχεια, να παρασχεθούν στο αιτούν δικαστήριο ορισμένα στοιχεία προς τον σκοπό της εκτιμήσεώς τους στο πλαίσιο της διαφοράς της κύριας δίκης.

Επί του άρθρου 54 της ΣΕΣΣ

- 42 Ο λόγος υποβολής της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως είναι ότι, κατά το αιτούν δικαστήριο, βάσει της κροατικής δικαστικής πρακτικής, προκειμένου να εκτιμηθεί αν έχει εφαρμογή η αρχή *ne bis in idem*, τα κροατικά δικαστήρια μπορούν να λαμβάνουν υπόψη μόνον τα πραγματικά περιστατικά που περιλαμβάνονται στο διατακτικό των διαδικαστικών πράξεων, όπως είναι οι διατάξεις περί απαγγελίας κατηγορίας, οι διατάξεις περί παύσεως της ποινικής διώξεως, το κατηγορητήριο και οι δικαστικές αποφάσεις. Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά πάντως ότι υπάρχει το ενδεχόμενο τα πραγματικά περιστατικά που μνημονεύονται στο σκεπτικό των διαδικαστικών πράξεων που προέρχονται από άλλο κράτος μέλος, εν προκειμένω τη Δημοκρατία της Αυστρίας, συμπεριλαμβανομένων των πραγματικών περιστατικών που αποτέλεσαν μεν αντικείμενο της ανακριτικής διαδικασίας, πλην όμως δεν περιελήφθησαν στο κατηγορητήριο, να το οδηγήσουν στο συμπέρασμα, στο πλαίσιο της υποθέσεως της κύριας δίκης, ότι πρόκειται για τα «ίδια πραγματικά περιστατικά», κατά την έννοια του άρθρου 54 της ΣΕΣΣ.

- 43 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, για την ερμηνεία διατάξεως του δικαίου της Ένωσης πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όχι μόνον το γράμμα της, αλλά και το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται και οι σκοποί που επιδιώκονται με τη ρύθμιση της οποίας αποτελεί μέρος [απόφαση της 28ης Οκτωβρίου 2022, *Generalstaatsanwaltschaft München* (Εκδοση και αρχή *ne bis in idem*), C-435/22 PPU, EU:C:2022:852, σκέψη 67].
- 44 Όπως προκύπτει από το γράμμα του άρθρου 54 της ΣΕΣΣ, αν κάποιος δικάστηκε αμετάκλητα σε ένα κράτος μέλος, δεν μπορεί να διωχθεί σε άλλο κράτος μέλος για τα ίδια πραγματικά περιστατικά, υπό τον όρο ότι, σε περίπτωση καταδίκης, η ποινή έχει ήδη εκτιθεί ή εκτίεται ή δεν μπορεί πλέον να εκτιθεί σύμφωνα με τους νόμους του κράτους που επέβαλε την καταδίκη.
- 45 Επομένως, η εφαρμογή της αρχής *ne bis in idem* εξαρτάται από μια διττή προϋπόθεση, ήτοι, αφενός, ότι υπάρχει προγενέστερη αμετάκλητη απόφαση (προϋπόθεση «bis») και, αφετέρου, ότι η προγενέστερη απόφαση και οι μεταγενέστερες διώξεις ή αποφάσεις αφορούν τα ίδια πραγματικά περιστατικά (προϋπόθεση «idem») (απόφαση της 22ας Μαρτίου 2022, *hprost*, C-117/20, EU:C:2022:202, σκέψη 28).
- 46 Συναφώς, επισημαίνεται, κατ' αρχάς, ότι το γράμμα του άρθρου 54 της ΣΕΣΣ δεν θέτει κάποια προϋπόθεση σχετικά με τα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την εξέταση του ζητήματος αν η διαδικασία που εκκρεμεί ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους αφορά τα ίδια πραγματικά περιστατικά με εκείνα που αφορούσε προγενέστερη διαδικασία περατωθείσα με αμετάκλητη απόφαση σε άλλο κράτος μέλος.
- 47 Επομένως, από το γράμμα της ανωτέρω διατάξεως δεν μπορεί να συναχθεί ότι, στο πλαίσιο της εκτιμήσεως της προϋποθέσεως «idem», θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη μόνον τα πραγματικά περιστατικά που περιλαμβάνονται στο διατακτικό των εθνικών διαδικαστικών πράξεων και ότι αποκλείεται να λαμβάνονται υπόψη, για την εκτίμηση αυτή, πραγματικά περιστατικά που μνημονεύονται στο σκεπτικό των διαδικαστικών πράξεων που προέρχονται από άλλο κράτος μέλος.
- 48 Εξάλλου, η ανωτέρω διαπίστωση επιρρωννύεται από το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η εν λόγω διάταξη.
- 49 Πράγματι, πρώτον, το άρθρο 50 του Χάρτη, υπό το πρίσμα του οποίου πρέπει να ερμηνευθεί το άρθρο 54 της ΣΕΣΣ, προβλέπει ότι κανείς δεν διώκεται ούτε τιμωρείται ποινικά για αδίκημα για το οποίο έχει ήδη αθωωθεί ή καταδικασθεί εντός της Ένωσης με αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου σύμφωνα με τον νόμο. Επομένως, ούτε το άρθρο 50 του Χάρτη περιέχει συγκεκριμένες ενδείξεις ως προς τα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο της εξετάσεως της προϋποθέσεως «idem», οπότε η συνεκτίμηση των πραγματικών περιστατικών που μνημονεύονται στο σκεπτικό διαδικαστικών πράξεων προερχόμενων από άλλο κράτος μέλος δεν μπορεί, εκ προοιμίου, να αποκλεισθεί στο πλαίσιο μιας τέτοιας εξετάσεως.
- 50 Δεύτερον, κατά το άρθρο 57, παράγραφος 1, της ΣΕΣΣ, όταν κάποιος κατηγορείται για αξιόποινη πράξη σε κράτος μέλος και οι αρμόδιες αρχές του κράτους αυτού έχουν λόγους να πιστεύουν ότι η κατηγορία αφορά τα ίδια πραγματικά περιστατικά με αυτά για τα οποία έχει εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση σε άλλο κράτος μέλος, οι αρχές αυτές μπορούν να ζητήσουν, εάν το θεωρούν αναγκαίο, τις κατάλληλες πληροφορίες από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου έχει εκδοθεί η αμετάκλητη απόφαση. Η παράγραφος 2 της ίδιας διατάξεως προβλέπει ότι οι ζητούμενες πληροφορίες χορηγούνται όσο το δυνατόν συντομότερα και λαμβάνονται υπόψη περαιτέρω κατά την εκκρεμή διαδικασία.

- 51 Συναφώς, το άρθρο 57 της ΣΕΣΣ έχει καθιερώσει ένα πλαίσιο συνεργασίας χάρη στο οποίο οι αρμόδιες αρχές του δεύτερου κράτους μέλους έχουν τη δυνατότητα να ζητήσουν, προκειμένου π.χ. να διασαφηνισθεί η ακριβής φύση μιας απόφασεως που έχει εκδοθεί στο έδαφος του πρώτου κράτους μέλους ή ακόμη τα συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά που αποτελούν το αντικείμενο της απόφασεως αυτής, τις κρίσιμες νομικές πληροφορίες από τις αρχές του πρώτου κράτους (πρβλ. απόφαση της 22ας Δεκεμβρίου 2008, *Turanský*, C-491/07, EU:C:2008:768, σκέψη 37).
- 52 Διαπιστώνεται ότι η ανωτέρω διάταξη απαιτεί οι πληροφορίες αυτές να λαμβάνονται υπόψη κατά την εκτίμηση ενδεχόμενης παραβιάσεως της αρχής *ne bis in idem*. Όπως, όμως, επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 42 των προτάσεων του, εθνική δικαστική πρακτική η οποία επιβάλλει στο εθνικό δικαστήριο να λαμβάνει υπόψη μόνον τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται σε συγκεκριμένα τμήματα των διαδικαστικών πράξεων, εν προκειμένω στο διατακτικό των πράξεων αυτών, αποκλεισμένης οποιασδήποτε άλλης πληροφορίας που το δικαστήριο αυτό θα μπορούσε να λάβει από τις αρχές του κράτους μέλους στις οποίες απευθύνθηκε προκειμένου να λάβει κρίσιμες πληροφορίες, δεν διασφαλίζει την πρακτική αποτελεσματικότητα του άρθρου 57 της ΣΕΣΣ.
- 53 Επομένως, αντιθέτως προς ό,τι φαίνεται να προβλέπει η κροατική δικαστική πρακτική, δεν μπορεί να επιβληθεί σε εθνικό δικαστήριο, όπως το αιτούν δικαστήριο, να λάβει υπόψη, στο πλαίσιο της εξετάσεως της αρχής *ne bis in idem* του άρθρου 54 της ΣΕΣΣ, μόνον τα πραγματικά περιστατικά που μνημονεύονται στο διατακτικό των διαδικαστικών πράξεων που προέρχονται από άλλο κράτος μέλος.
- 54 Τέλος, μόνο μια ερμηνεία του άρθρου 54 της ΣΕΣΣ υπό την έννοια ότι το εθνικό δικαστήριο του δεύτερου κράτους μέλους υποχρεούται επίσης να λαμβάνει υπόψη και τα πραγματικά περιστατικά που αναφέρονται στο σκεπτικό των πράξεων αυτών καθώς και κάθε κρίσιμη πληροφορία σχετικά με τα πραγματικά περιστατικά τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο προηγούμενης ποινικής διαδικασίας που διεξήχθη στο πρώτο κράτος μέλος και περατώθηκε με αμετάκλητη απόφαση ή διάταξη δίδει το προβάδισμα στο αντικείμενο και τον σκοπό της διατάξεως αυτής έναντι των διαδικαστικών ή καθαρά τυπικών στοιχείων, τα οποία εξάλλου ενδέχεται να διαφέρουν από το ένα κράτος μέλος στο άλλο, και διασφαλίζει την αποτελεσματική εφαρμογή του συγκεκριμένου άρθρου (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 10ης Μαρτίου 2005, *Miraglia*, C-469/03, EU:C:2005:156, σκέψη 31).
- 55 Πράγματι, ο σκοπός που επιδιώκει το άρθρο 54 της ΣΕΣΣ είναι η αποτροπή, εντός του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, του ενδεχομένου ένα πρόσωπο που έχει δικασθεί αμετακλήτως να διώκεται, λόγω του ότι κάνει χρήση του δικαιώματός του ελεύθερης κυκλοφορίας, για τις ίδιες πράξεις στο έδαφος περισσότερων του ενός κρατών μελών, προκειμένου να εδραιωθεί η ασφάλεια δικαίου μέσω της συμμορφώσεως προς αποφάσεις κρατικών οργάνων που έχουν καταστεί απρόσβλητες, λαμβανομένης υπόψη της απουσίας εναρμονίσεως ή προσεγγίσεως των ποινικών νομοθεσιών των κρατών μελών (απόφαση της 29ης Ιουνίου 2016, *Kossowski*, C-486/14, EU:C:2016:483, σκέψη 44).
- 56 Το άρθρο 54 της ΣΕΣΣ προϋποθέτει κατ' ανάγκην ότι υπάρχει αμοιβαία εμπιστοσύνη των κρατών μελών στα οικεία συστήματα ποινικής δικαιοσύνης και ότι καθένα από τα κράτη αυτά αποδέχεται την εφαρμογή του ποινικού δικαίου που ισχύει στα άλλα κράτη μέλη, έστω και εάν η εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας του θα οδηγούσε σε διαφορετική λύση. Η εν λόγω αμοιβαία εμπιστοσύνη απαιτεί οι οικείες αρμόδιες αρχές του δεύτερου κράτους μέλους να αποδεχθούν να συνεκτιμούν

τις κρίσιμες νομικές πληροφορίες τις οποίες θα μπορούσαν να λάβουν από το πρώτο κράτος μέλος [βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 28ης Οκτωβρίου 2022, *Generalstaatsanwaltschaft München* (Εκδοση και αρχή *ne bis in idem*), C-435/22 PPU, EU:C:2022:852, σκέψη 93].

- 57 Εντούτοις, η εν λόγω αμοιβαία εμπιστοσύνη μπορεί να λειτουργήσει μόνον εάν το δεύτερο κράτος μέλος είναι σε θέση να εξακριβώσει, βάσει των στοιχείων που του διαβιβάζει το πρώτο κράτος μέλος, ότι, αφενός, η οικεία απόφαση που εξέδωσαν οι αρμόδιες αρχές του πρώτου κράτους αποτελεί όντως αμετάκλητη απόφαση και, αφετέρου, ότι τα πραγματικά περιστατικά που αποτέλεσαν αντικείμενο της εν λόγω αποφάσεως μπορούν να χαρακτηρισθούν «ίδια πραγματικά περιστατικά», κατά την έννοια του άρθρου 54 της ΣΕΣΣ (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 29ης Ιουνίου 2016, *Kossowski*, C-486/14, EU:C:2016:483, σκέψη 52).
- 58 Ως εκ τούτου, πρέπει να θεωρηθεί ότι, στο πλαίσιο της εκτιμήσεως ως προς το εάν τηρήθηκε η αρχή *ne bis in idem* η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 54 της ΣΕΣΣ, το εθνικό δικαστήριο του δεύτερου κράτους μέλους, όπως είναι το αιτούν δικαστήριο, υποχρεούται να λαμβάνει υπόψη όχι μόνον τα πραγματικά περιστατικά που μνημονεύονται στο διατακτικό των διαδικαστικών πράξεων που του διαβιβάστηκαν από το πρώτο κράτος μέλος, αλλά και τα πραγματικά περιστατικά που μνημονεύονται στο σκεπτικό των πράξεων αυτών καθώς και όλες τις κρίσιμες πληροφορίες σχετικά με τα πραγματικά περιστατικά τα οποία αφορούσε προηγούμενη ποινική διαδικασία η οποία διεξήχθη στο πρώτο κράτος μέλος και περατώθηκε με αμετάκλητη απόφαση ή διάταξη.

Επί της προϋποθέσεως «bis» και της προϋποθέσεως «idem»

- 59 Προκειμένου να δοθεί μια κατά το δυνατόν χρήσιμη απάντηση στο αιτούν δικαστήριο, πρέπει ακόμη να εκτιμηθεί, βάσει της δικογραφίας που έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο και υπό την επιφύλαξη των εξακριβώσεων στις οποίες θα πρέπει να προβεί το αιτούν δικαστήριο, αν, στο πλαίσιο της εφαρμογής της αρχής *ne bis in idem*, υφίσταται, εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τη νομολογία που υπομνήσθηκε στη σκέψη 45 της παρούσας αποφάσεως, αφενός, προγενέστερη αμετάκλητη απόφαση (προϋπόθεση «bis») και, αφετέρου, αν η προγενέστερη απόφαση καθώς και οι μεταγενέστερες διώξεις ή αποφάσεις αφορούν τα ίδια πραγματικά περιστατικά (προϋπόθεση «idem»).
- 60 Όσον αφορά την προϋπόθεση «bis», για να θεωρηθεί ότι κάποιος έχει «δικαστεί αμετάκλητα» για τις πράξεις που του καταλογίζονται, κατά την έννοια του άρθρου 54 της ΣΕΣΣ, πρέπει, κατά πρώτον, να έχει εξαιρεθεί αμετάκλητα η ποινική αξίωση της πολιτείας (απόφαση της 29ης Ιουνίου 2016, *Kossowski*, C-486/14, EU:C:2016:483, σκέψη 34 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 61 Η συνδρομή της πρώτης αυτής προϋποθέσεως πρέπει να εκτιμάται βάσει του δικαίου του κράτους μέλους που εξέδωσε τη σχετική ποινική απόφαση. Συγκεκριμένα, η απόφαση που, σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους που άσκησε ποινική δίωξη κατά ορισμένου προσώπου, δεν εξαλείφει αμετάκλητα την ποινική αξίωση της πολιτείας εντός του εν λόγω κράτους, δεν μπορεί κατ' αρχήν να συνιστά δικονομικό εμπόδιο για την άσκηση ή τη συνέχιση ποινικής διώξεως κατά του ίδιου προσώπου για τις ίδιες πράξεις σε άλλο κράτος μέλος (απόφαση της 29ης Ιουνίου 2016, *Kossowski*, C-486/14, EU:C:2016:483, σκέψη 35 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 62 Εν προκειμένω, όσον αφορά την αυστριακή αμετάκλητη απόφαση, κατά το αιτούν δικαστήριο, δυνάμει του αυστριακού δικαίου, μια τέτοια απόφαση έχει ισχύ δεδικασμένου και εμποδίζει τη διεξαγωγή νέας δίκης για τα ίδια πραγματικά περιστατικά, όπερ η Αυστριακή Κυβέρνηση δεν

διέψευσε ούτε με τις γραπτές παρατηρήσεις της ούτε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ενώπιον του Δικαστηρίου. Εξ αυτού συνάγεται ότι η απόφαση αυτή εξαλείφει αμετάκλητα, στο εν λόγω κράτος μέλος, την ποινική αξίωση της πολιτείας κατά της GR και του HS, δεδομένου ότι οι τελευταίοι αθώωθηκαν από τις κατηγορίες της ηθικής αυτουργίας ή της συνέργειας στα ποινικά αδικήματα για τα οποία κατηγορούνται τα πρώην μέλη του διοικητικού συμβουλίου της Hygro Alpe Adria Bank.

- 63 Εντούτοις, εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει, κάνοντας χρήση, εν ανάγκη, του μηχανισμού συνεργασίας που προβλέπει το άρθρο 57 της ΣΕΣΣ, αν τούτο είναι πράγματι το αποτέλεσμα που παράγει η αυστριακή αμετάκλητη απόφαση.
- 64 Όσον αφορά τη διάταξη της εισαγγελίας του Klagenfurt να παύσει εν μέρει, βάσει του άρθρου 190, σημείο 2, του αυστριακού κώδικα ποινικής δικονομίας, ελλείψει επαρκών αποδεικτικών στοιχείων, την έρευνα που διεξαγόταν σε βάρος, μεταξύ άλλων, της GR και του HS για το αδίκημα της απιστίας, διαπιστώνεται, αφενός, ότι η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δεν διευκρινίζει τη νομική φύση της συγκεκριμένης διατάξεως.
- 65 Αφετέρου, υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 54 της ΣΕΣΣ, σκοπός του οποίου είναι να αποφευχθεί το ενδεχόμενο να διώκεται ένα πρόσωπο, λόγω του ότι ασκεί το δικαίωμά του για ελεύθερη κυκλοφορία, για τις ίδιες πράξεις στο έδαφος περισσότερων του ενός κρατών μελών, μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην πλήρη επίτευξη του σκοπού αυτού μόνον αν έχει επίσης εφαρμογή στις αποφάσεις με τις οποίες παύει οριστικά η ποινική δίωξη σε ένα κράτος μέλος, έστω και αν οι αποφάσεις αυτές λαμβάνονται χωρίς την παρέμβαση δικαστηρίου και δεν έχουν τη μορφή δικαστικής αποφάσεως (απόφαση της 11ης Φεβρουαρίου 2003, Gözütok και Brügge, C-187/01 και C-385/01, EU:C:2003:87, σκέψη 38).
- 66 Συναφώς, εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει αν μια τέτοια διάταξη της εισαγγελίας του Klagenfurt, εκδοθείσα βάσει του άρθρου 190, σημείο 2, του αυστριακού κώδικα ποινικής δικονομίας, εξαλείφει αμετάκλητα την ποινική αξίωση της πολιτείας στην Αυστρία, κάνοντας χρήση, εν ανάγκη, του μηχανισμού συνεργασίας που προβλέπεται στο άρθρο 57 της ΣΕΣΣ.
- 67 Προκειμένου να κριθεί αν διάταξη της εισαγγελίας να παύσει εν μέρει την έρευνα ελλείψει επαρκών αποδεικτικών στοιχείων, όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης, αποτελεί απόφαση με την οποία κάποιος δικάζεται αμετάκλητα, κατά την έννοια του άρθρου 54 της ΣΕΣΣ, πρέπει, κατά δεύτερον, να εξακριβωθεί αν η συγκεκριμένη διάταξη εκδόθηκε κατόπιν εξετάσεως της ουσίας της υποθέσεως (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 29ης Ιουνίου 2016, Kossowski, C-486/14, EU:C:2016:483, σκέψη 42 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 68 Το Δικαστήριο έχει κρίνει, συναφώς, ότι απόφαση των δικαστικών αρχών κράτους μέλους με την οποία ο κατηγορούμενος απαλλάχθηκε αμετακλήτως ελλείψει επαρκών αποδεικτικών στοιχείων πρέπει να θεωρηθεί ότι στηρίζεται σε μια τέτοια εκτίμηση (απόφαση της 5ης Ιουνίου 2014, M, C-398/12, EU:C:2014:1057, σκέψη 29 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 69 Εν προκειμένω, από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως προκύπτει ότι, στην Αυστρία, διεξήχθη σε βάρος των GR και ο HS ποινική έρευνα για πραγματικά περιστατικά διαφορετικά από εκείνα που τελικώς περιελήφθησαν στο αυστριακό κατηγορητήριο. Συναφώς, όπως προκύπτει από τη σκέψη 24 της παρούσας αποφάσεως, η εισαγγελία του Klagenfurt απλώς ενημέρωσε την GR και τον HS ότι, ως προς αυτούς, είχε παύσει η έρευνα σχετικά με την «υπόθεση Skipper», σύμφωνα με το άρθρο 190, σημείο 2, του αυστριακού κώδικα ποινικής

δικονομίας, όσον αφορά το αδίκημα της απιστίας που προβλέπεται στο άρθρο 153, παράγραφος 1 και παράγραφος 2, του αυστριακού ποινικού κώδικα, οπότε το αυστριακό κατηγορητήριο δεν αφορά το αδίκημα αυτό, ελλείψει επαρκών αποδεικτικών στοιχείων, ιδίως όσον αφορά την πρόθεση προκλήσεως ζημίας, ή ελλείψει επαρκών συγκεκριμένων αποδείξεων για αξιόποινη συμπεριφορά. Επομένως, η εισαγγελία του Klagenfurt έπαυσε την εν λόγω έρευνα βάσει πραγματικών περιστατικών που δεν εξειδικεύονται στο διατακτικό της αυστριακής αμετάκλητης αποφάσεως.

- 70 Συναφώς, προκειμένου διάταξη της εισαγγελικής αρχής περί μερικής περατώσεως της έρευνας ελλείψει επαρκών αποδεικτικών στοιχείων που εκδίδεται κατόπιν ανακριτικής διαδικασίας, κατά την οποία συνελέγησαν και εξετάστηκαν διάφορα αποδεικτικά στοιχεία, να μπορεί να θεωρηθεί ότι εκδόθηκε κατόπιν εξέτασεως της ουσίας της υποθέσεως, πρέπει η διάταξη αυτή να εκφέρει αμετάκλητη κρίση περί της ανεπάρκειας των αποδείξεων αυτών και να αποκλείει την επανεξέταση της υποθέσεως βάσει των ίδιων στοιχείων (πρβλ. απόφαση της 5ης Ιουνίου 2014, M, C-398/12, EU:C:2014:1057, σκέψη 30). Εν προκειμένω, λαμβανομένου υπόψη ότι το Δικαστήριο δεν διαθέτει σχετικές πληροφορίες, εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει αν τούτο συμβαίνει στο πλαίσιο της υποθέσεως της κύριας δίκης.
- 71 Όσον αφορά την προϋπόθεση «idem», η οποία πρέπει να εξετασθεί υπό το πρίσμα της νομολογίας που υπομνήσθηκε στις σκέψεις 38 και 39 της παρούσας αποφάσεως, από το ίδιο το γράμμα του άρθρου 50 του Χάρτη προκύπτει ότι το άρθρο αυτό απαγορεύει την ποινική δίωξη ή την επιβολή ποινικών κυρώσεων εις βάρος του ίδιου προσώπου περισσότερες από μία φορές για την ίδια παράβαση [απόφαση της 23ης Μαρτίου 2023, Generalstaatsanwaltschaft Bamberg (Εξαίρεση από την αρχή ne bis in idem), C-365/21, EU:C:2023:236, σκέψη 34 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 72 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, το κρίσιμο κριτήριο για να εκτιμηθεί η ύπαρξη μίας και της αυτής παραβάσεως, κατά την έννοια του άρθρου 50 του Χάρτη, είναι αυτό της ταυτότητας των πραγματικών περιστατικών, υπό την έννοια της υπάρξεως ενός συνόλου συγκεκριμένων περιστάσεων οι οποίες συνδέονται αρρήκτως μεταξύ τους και οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα την απαλλαγή ή την αμετάκλητη καταδίκη του προσώπου το οποίο αφορούν. Επομένως, το προαναφερθέν άρθρο απαγορεύει την επιβολή, βάσει των ίδιων πραγματικών περιστατικών, πλειόνων κυρώσεων ποινικού χαρακτήρα κατά το πέρας των διαφόρων διαδικασιών οι οποίες κινούνται για τον σκοπό αυτόν [απόφαση της 23ης Μαρτίου 2023, Generalstaatsanwaltschaft Bamberg (Εξαίρεση από την αρχή ne bis in idem), C-365/21, EU:C:2023:236, σκέψη 35 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 73 Περαιτέρω, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει επίσης ότι ο νομικός χαρακτηρισμός, στο εθνικό δίκαιο, των πραγματικών περιστατικών και το προστατευόμενο έννομο συμφέρον δεν ασκούν επιρροή για τη διαπίστωση περί υπάρξεως μίας και της αυτής παραβάσεως, στον βαθμό που το περιεχόμενο της προστασίας που παρέχει το άρθρο 50 του Χάρτη δεν μπορεί να ποικίλλει μεταξύ των κρατών μελών [απόφαση της 23ης Μαρτίου 2023, Generalstaatsanwaltschaft Bamberg (Εξαίρεση από την αρχή ne bis in idem), C-365/21, EU:C:2023:236, σκέψη 36 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 74 Συναφώς, διευκρινίζεται ότι η προϋπόθεση «idem» απαιτεί να ταυτίζονται τα πραγματικά περιστατικά. Κατά συνέπεια, η αρχή ne bis in idem δεν έχει εφαρμογή όταν τα επίμαχα πραγματικά περιστατικά δεν είναι τα ίδια, αλλά απλώς παρόμοια [απόφαση της 23ης Μαρτίου 2023, Generalstaatsanwaltschaft Bamberg (Εξαίρεση από την αρχή ne bis in idem), C-365/21, EU:C:2023:236, σκέψη 37 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

- 75 Πράγματι, η ταυτότητα των πραγματικών περιστατικών νοείται ως ένα σύνολο συγκεκριμένων περιστάσεων που απορρέουν από γεγονότα τα οποία είναι, κατ' ουσίαν, τα ίδια, δεδομένου ότι αφορούν τον ίδιο παραβάτη και συνδέονται μεταξύ τους άρρηκτα στον χρόνο και στον χώρο [απόφαση της 23ης Μαρτίου 2023, Generalstaatsanwaltschaft Bamberg (Εξαίρεση από την αρχή *ne bis in idem*), C-365/21, EU:C:2023:236, σκέψη 38 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 76 Αντιθέτως, αν τα πραγματικά περιστατικά δεν αποτελούν ένα τέτοιο σύνολο, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι το γεγονός και μόνον ότι το δικαστήριο ενώπιον του οποίου διεξάγεται η δεύτερη διαδικασία διαπιστώνει ότι ο υποτιθέμενος αυτουργός των πράξεων αυτών ενήργησε με την ίδια εγκληματική πρόθεση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αρκεί για να εξασφαλισθεί η ύπαρξη ενός συνόλου συγκεκριμένων περιστάσεων άρρηκτα συνδεδεμένων μεταξύ τους που εμπίπτει στην έννοια των «ιδίων πραγματικών περιστατικών» κατά το άρθρο 54 της ΣΕΣΣ (απόφαση της 18ης Ιουλίου 2007, Kraaijenbrink, C-367/05, EU:C:2007:444, σκέψη 29).
- 77 Εν προκειμένω, αφενός, από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι το κροατικό κατηγορητήριο αφορά αδικήματα που φέρεται να διέπραξαν η GR και ο HS μεταξύ του 2004 και του 2006. Αφετέρου, το αιτούν δικαστήριο υπογραμμίζει ότι η ποινική έρευνα που διεξήχθη στην Αυστρία για την GR και τον HS, την οποία έπαυσε η εισαγγελία του Klagenfurt, αφορούσε πραγματικά περιστατικά τα οποία έλαβαν χώρα κατά το χρονικό διάστημα από το 2002 έως τον Ιούλιο του 2005 και τα οποία ταυτίζονται με εκείνα τα οποία αφορά το κροατικό κατηγορητήριο. Ως εκ τούτου, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι η εν λόγω έρευνα αφορούσε εν μέρει πράξεις που αποτελούν το αντικείμενο του κροατικού κατηγορητηρίου, όπερ εξηγείται από το γεγονός ότι η χορήγηση του επίμαχου δανείου στην Αυστρία προηγήθηκε των πράξεων που τελέστηκαν στην Κροατία. Συγκεκριμένα, αν δεν είχε χορηγηθεί το συγκεκριμένο δάνειο, δεν θα ήταν δυνατή η αγορά στην Κροατία των επίμαχων στην κύρια δίκη ακινήτων και εταιρικών μεριδίων.
- 78 Ωστόσο, το υποβληθέν ερώτημα στηρίζεται στην παραδοχή ότι τα πραγματικά περιστατικά τα οποία αφορά το κροατικό κατηγορητήριο είναι τα ίδια με εκείνα που αποτέλεσαν αντικείμενο της αυστριακής αμετάκλητης αποφάσεως, στο μέτρο που θα πρέπει να ληφθεί επίσης υπόψη το σκεπτικό των διαδικαστικών πράξεων που διενεργήθηκαν στην Αυστρία.
- 79 Συναφώς, εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο, το οποίο είναι το μόνο αρμόδιο συναφώς, να κρίνει αν τα πραγματικά περιστατικά που αποτελούν το αντικείμενο του κροατικού κατηγορητηρίου είναι τα ίδια με εκείνα τα οποία κρίθηκαν αμετακλήτως στην Αυστρία. Πάντως, το Δικαστήριο μπορεί να παράσχει στο αιτούν δικαστήριο στοιχεία ερμηνείας του δικαίου της Ένωσης στο πλαίσιο της εκτιμήσεως της ταυτότητας των εν λόγω πραγματικών περιστατικών [βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 23ης Μαρτίου 2023, Generalstaatsanwaltschaft Bamberg (Εξαίρεση από την αρχή *ne bis in idem*), C-365/21, EU:C:2023:236, σκέψη 39 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 80 Συναφώς, αφενός, από τη σκέψη 58 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι το αιτούν δικαστήριο οφείλει να λάβει υπόψη, στο πλαίσιο της εξετάσεως της προϋποθέσεως «*idem*», όχι μόνον τα πραγματικά περιστατικά που μνημονεύονται στο διατακτικό των διαδικαστικών πράξεων που του διαβιβάστηκαν από το πρώτο κράτος μέλος, αλλά και τα πραγματικά περιστατικά που μνημονεύονται στο σκεπτικό των πράξεων αυτών, καθώς και όλες τις κρίσιμες πληροφορίες σχετικά με τα πραγματικά περιστατικά τα οποία αφορούσε προγενέστερη ποινική διαδικασία που διεξήχθη στο πρώτο κράτος μέλος και περατώθηκε με αμετάκλητη απόφαση.

- 81 Αφετέρου, η αρχή *ne bis in idem* δεν μπορεί να καλύψει ενδεχόμενες αξιόποινες πράξεις οι οποίες, μολονότι διαπράχθηκαν κατά την ίδια περίοδο με εκείνες οι οποίες κρίθηκαν με αμετάκλητη απόφαση εκδοθείσα σε άλλο κράτος μέλος, αφορούν πραγματικά περιστατικά διαφορετικά από εκείνα τα οποία κρίθηκαν με την εν λόγω απόφαση [βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 28ης Οκτωβρίου 2022, *Generalstaatsanwaltschaft München* (Εκδοση και αρχή *ne bis in idem*), C-435/22 PPU, EU:C:2022:852, σκέψη 135 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 82 Συναφώς, εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει, βάσει εκτιμήσεως του συνόλου των κρίσιμων περιστάσεων, αν η αυστριακή αμετάκλητη απόφαση και η ενδεχομένως αμετάκλητη διάταξη της εισαγγελίας του *Klagenfurt* για την παύση της έρευνας σχετικά με την «υπόθεση *Skiper*» αφορούσαν, αφενός, πραγματικά περιστατικά που στοιχειοθετούν περιουσιακή ζημία την οποία φέρεται να έχουν προκαλέσει η GR και ο HS στη *Skiper Hoteli* λόγω της αγοράς οικοπέδων σε αυξημένες τιμές και, αφετέρου, το ίδιο χρονικό διάστημα παραβατικής συμπεριφοράς με εκείνο που καλύπτει το κροατικό κατηγορητήριο.
- 83 Σε περίπτωση που, κατόπιν της εκτιμήσεως αυτής, κριθεί ότι δεν συντρέχει τέτοια περίπτωση, το αιτούν δικαστήριο θα πρέπει να διαπιστώσει ότι η ενώπιόν του διαδικασία δεν αφορά τα ίδια πραγματικά περιστατικά με εκείνα επί των οποίων εκδόθηκε η αυστριακή αμετάκλητη απόφαση και η ενδεχομένως αμετάκλητη διάταξη της εισαγγελίας του *Klagenfurt*, οπότε η αρχή *ne bis in idem*, κατά την έννοια του άρθρου 54 της ΣΕΣΣ, σε συνδυασμό με το άρθρο 50 του Χάρτη, δεν θα αντιτίθετο σε νέα ποινική δίωξη.
- 84 Αντιθέτως, αν το αιτούν δικαστήριο ήθελε αποφανθεί ότι η αυστριακή αμετάκλητη απόφαση και η ενδεχομένως αμετάκλητη διάταξη της εισαγγελίας του *Klagenfurt* προέβησαν σε διαπιστώσεις και επέβαλαν ποινικές κυρώσεις ή αθώωσαν την GR και τον HS για πράξεις ίδιες με εκείνες οι οποίες αποτελούν το αντικείμενο της κροατικής ποινικής διαδικασίας, το αιτούν δικαστήριο θα πρέπει να διαπιστώσει ότι η ενώπιόν του διαδικασία αφορά τα ίδια πραγματικά περιστατικά με εκείνα επί των οποίων εκδόθηκαν η αυστριακή αμετάκλητη απόφαση και η ενδεχομένως αμετάκλητη διάταξη της εισαγγελίας του *Klagenfurt*. Μια τέτοια σώρευση διώξεων και, ενδεχομένως, ποινών θα ήταν αντίθετη προς την αρχή *ne bis in idem*, κατά την έννοια του άρθρου 54 της ΣΕΣΣ, σε συνδυασμό με το άρθρο 50 του Χάρτη.
- 85 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των ανωτέρω σκέψεων, στο υποβληθέν ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι το άρθρο 54 της ΣΕΣΣ, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα του άρθρου 50 του Χάρτη, έχει την έννοια ότι, στο πλαίσιο της εκτιμήσεως της τηρήσεως της αρχής *ne bis in idem*, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όχι μόνον τα πραγματικά περιστατικά που μνημονεύονται στην κατηγορία που απαγγέλθηκε με το κατηγορητήριο το οποίο εξέδωσαν οι αρμόδιες αρχές άλλου κράτους μέλους καθώς και στο διατακτικό της αμετάκλητης δικαστικής αποφάσεως που εκδόθηκε στο κράτος αυτό, αλλά και τα πραγματικά περιστατικά που μνημονεύονται στο σκεπτικό της εν λόγω δικαστικής αποφάσεως και εκείνα τα οποία αφορούσε η ανακριτική διαδικασία, αλλά τα οποία δεν περιελήφθησαν στο κατηγορητήριο, καθώς και όλες οι κρίσιμες πληροφορίες σχετικά με τα πραγματικά περιστατικά τα οποία αφορούσε προγενέστερη ποινική διαδικασία η οποία διεξήχθη σε αυτό το άλλο κράτος μέλος και περατώθηκε με αμετάκλητη απόφαση ή διάταξη.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 86 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαινεται:

Το άρθρο 54 της Συμβάσεως εφαρμογής της συμφωνίας του Σένγκεν, της 14ης Ιουνίου 1985, μεταξύ των κυβερνήσεων των κρατών της Οικονομικής Ένωσης Μπενελούξ, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Γαλλικής Δημοκρατίας, σχετικά με τη σταδιακή κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα, η οποία υπεγράφη στο Σένγκεν στις 19 Ιουνίου 1990 και τέθηκε σε εφαρμογή στις 26 Μαρτίου 1995, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα του άρθρου 50 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

έχει την έννοια ότι:

στο πλαίσιο της εκτιμήσεως της τηρήσεως της αρχής *ne bis in idem*, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όχι μόνον τα πραγματικά περιστατικά που μνημονεύονται στην κατηγορία που απαγγέλθηκε με το κατηγορητήριο το οποίο εξέδωσαν οι αρμόδιες αρχές άλλου κράτους μέλους καθώς και στο διατακτικό της αμετάκλητης δικαστικής αποφάσεως που εκδόθηκε στο κράτος αυτό, αλλά και τα πραγματικά περιστατικά που μνημονεύονται στο σκεπτικό της εν λόγω δικαστικής αποφάσεως και εκείνα τα οποία αφορούσε η ανακριτική διαδικασία, αλλά τα οποία δεν περιελήφθησαν στο κατηγορητήριο, καθώς και όλες οι κρίσιμες πληροφορίες σχετικά με τα πραγματικά περιστατικά τα οποία αφορούσε προγενέστερη ποινική διαδικασία η οποία διεξήχθη σε αυτό το άλλο κράτος μέλος και περατώθηκε με αμετάκλητη απόφαση ή διάταξη.

(υπογραφές)